

Česká biopotravina v roce 2016

Soutěž Biopotravina roku každoročně oceňuje to nejlepší, co se v biokvalitě u nás vyrábí. Přihlášky do letošního v pořadí již patnáctého ročníku je možné zasílat do 15. srpna.

O prestižní titul Česká biopotravina roku se pravidelně uchází desítky českých biovýrobců. Soutěž, která poprvé proběhla v roce 2002, nikdy neoplyvala

ze vybírá odborná porota v čele s Pavlem Maurerem a za dobu své existence udělila titul Biopotravina roku několika desítkám výrobků.

Přestože soutěž dává stejnou šanci malým výrobcům jako velkým podnikům, většina držitelů titulu patří mezi ty menší. Počet přihlašovaných potravin má stoupavý trend, každým rokem se rozšiřuje i spektrum soutěžících výrobků. Od roku 2014 do soutěže přibyla kategorie biovin, ve které samostatná odborná komise pod patronátem Sdružení vinařů mikulovské vinařské podoblasti, Svazu integrované a ekologické produkce hroznů a vína Ekovin a Svazu vinařů ČR uděluje titul Biovíno roku.

Na průběhu jednotlivých ročníků je dobře patrný jak vývoj trhu, tak postupné změny ve vnímání biopotravin u spotřebitelů. Zatímco před deseti lety nebylo téměř možné naplnit jednotlivé kategorie, dnes je výběr i škála výrobků výrazně vyšší. Z původní necelé dvacítky soutěžících v prvních ročnících se soutěže dnes účastní okolo stovky biovýrobců. Se stoupajícím počtem faremních mlékáren, moštáren, zpracoven zeleniny a ovoce či vinařských sklepů stoupá také počet soutěžních vzorků i podíl výrobků vyrobených přímo zemědělci. Málo přihlášených masných a uzenářských výrobků naopak poukazuje na dlouhodobý nedostatek biovýrobců z masa.

Získaná ocenění pomáhají objevovat a zviditelnit kvalitní

biovýrobky, které pak mají následně snadnější vstup do farmářských a specializovaných prodejen v regionu, případně do celostátních obchodních sítí.

v březnu, slavnostní vyhlášení probíhá tradičně na podzim v rámci akce Zář – měsíc biopotravin. Přihlašovatelem může být pouze výrobce soutěžící

no získává zlatou medaili. Výherce má právo označovat svůj výrobek logem Česká biopotravina roku (s příslušným letočtem), využít marketingové podpory a odnese si vítěznou trofej v podobě sošky. Součástí ocenění je vícedenní exkurze na veletrh BIOFACH v Norimberku.

Soutěž je každoročně pořádána pod záštitou ministra zemědělství a ředitele Státní zemědělské a potravinářské inspekce a koná se za dohledu kontrolní a certifikační organizace KEZ o. p. s. Partnerem soutěže je Nürnberg Messe GmbH v zastoupení společnosti PROveletrhy, s. r. o. Mediálními partnery jsou letos Deník, časopis Zboží & Prodej, magazín o maloobchodu Retail Info Plus a česko-slovenský dvouměsíčník BIO & LIFE, internetové informační portály Bio-info.cz, Nazeleno.cz a Biospotřebitel.cz.

Přihlášky jsou ke stažení na adrese www.ceskabiopotravina.cz a je nutno je podat písemně, tedy nikoli elektronicky, na adresu pořadatele, PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců (Nemocniční 53, Šumperk). Výjimku tvoří vína, která se přihlašují pomocí systému www.elwis.cz. Uzávěrka přihlášek je 15. 8. (u kategorie vín již 1. 8.).

Loňští vítězové

Vítěznou Českou biopotravinou se v uplynulém roce 2015 stala Biorajčata ve vlastní šťávě, která byla vypěstována a zpracována na Hornácké farmě v Hru-

bé Vrbcce na Hodonínsku. V kategorii Biovýrobky pro gastronomii, pochutiny a ostatní potravinářské výrobky bodovalo Bio medvědí pesto od stejného výrobce.



Zástupci Biofarmy Sasov při předávání cen Česká biopotravina roku 2015 Pavel Chlupáček – řezník (zleva), Natalya Sklenářová – masná výroba Foto Sylva Horáková

bohatými sponzory a masivní reklamou, výrobky označené jejím logem si však cestu ke svým spotřebitelům nacházejí velmi dobře. Vedle zviditelnění vítězů je přínosem každoroční kvalitní mapování novinek v sektoru biopotravin i marketingové poradenství pro začínající výrobce a faremní zpracovatele.

V soutěži, kterou pořádá PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, jsou pravidelně vyhodnocováni vítězové v kategoriích rostlinného i živočišného původu, výrobků pro gastronomii a pochutin nebo nápojů, i celkově absolutní vítěz ročníku. Vítě-



Zástupkyně Hornácké farmy při přebírání ocenění Česká biopotravina roku 2015 Foto Sylva Horáková

Dobře je hodnoceno i poradenství, které mohou využít vítězové pro vylepšení svých marketingových strategií, úprav receptur či obalů. Pavel Maurer upozorňuje, že soutěž má oproti obdobným potravinářským akcím ještě jeden rozměr: „Silnou motivací je pro výherce často jen utvrzení, že svou věc dělá dobře. To je v současném světě, ve kterém nejsou biopotraviny v žádném případě mainstreamovou záležitostí, často mnohem důležitější.“

Podmínky soutěže

Letošní ročník soutěže Česká biopotravina roku byl zahájen

potraviny a přihlásit je možné jen biopotraviny s platným certifikátem. Výrobek musí být vyroben na území České republiky a v daném roce dodáván do maloobchodní sítě nebo jinak uváděn na trh. Přihláška je zpoplatněna stokorunovým manipulačním poplatkem. Při hodnocení zohledňuje odborná komise zejména inovativnost potraviny, její senzitivitu, vzhled a obal výrobku, kvalitu receptury i použitých surovin, původ či celkový marketingový koncept. Posouzení biovin probíhá ve stobodovém hodnocení, bodově nejvýše oceněné ví-



Marek Košťál, sommelier a sklepmistr Vinařství Marcínčák, přebírá cenu za nejlepší biovíno v soutěži Česká biopotravina roku 2015 Foto Sylva Horáková

robce. V kategorii Biopotraviny živočišného původu zvítězila Bio dršťková polévka od Josefa Sklenáře z Biofarmy Sasov. Nejlepším biovinem bylo Novosedelské slámové víno – Frankovka, ročník 2012, kterou vyrobil Petr Marcínčák z Mikulova.

Přehled vítězů najdete na <http://pro-bio.cz/Projekty/Ceska-biopotravina/Historie/cb/>.



Co nabídne Naše pole ekologickým zemědělcům

Ve dnech od 9. do 10. června proběhne na výstavě Naše pole v Nabočanech série komentovaných přehlídek určených ekologickým zemědělcům. Můžete zde v obou dnech zhlédnout prezentaci odrůd špaldy a pšenice ozimé, ukázky minoritních plodin, meziplodin vhodných pro ekologii či starých, dříve u nás vyšlechtěných odrůd z genové banky. Informace o podmínkách certifikace, systému kontrol, poradenství, ochraně rostlin i nejnovějších výsledcích výzkumů můžete získat v informačním stánku České technologické platformy pro ekologické zemědělství.

Česká technologická platforma pro ekologické zemědělství (ČTPEZ) společně s Výzkumným ústavem pícninářským, Výzkumným ústavem rostlinné výroby a PRO-BIO, obchodní společností nabízí na Našem poli možnost účastnit se komentovaných přehlídek zaměřených na ekologické zemědělství. V informačním stánku ČTPEZ se můžete setkat se členy a poradci Svazu ekologických zemědělců PRO-BIO, zástupci České zemědělské univerzity, Jihočeské univerzity, kontrolních organizací a dalších organizací, zaměřených na podporu a rozvoj ekologického zemědělství.

Program:
Historické odrůdy obilnin v genové bance a jejich využití v současnosti

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v. v. i.
Přednáší Ing. Jiří Hermuth, Ing. Zdeněk Nesvadba, Ph.D.

V současné době se zvyšuje poptávka po starých odrůdách plodin, které byly v naší zemi dříve vyšlechtěné. To je dáno hlavně zvyšujícím se zá-



Informační stánek ČTPEZ nabízí možnost odborných konzultací z oblasti ekologického zemědělství Foto Kateřina Čapounová

jmem o ekologické zemědělství i o hospodaření s nižšími vstupy. Historicky se v Českých zemích začaly šlechtit pšenice a jarní ječmen již koncem 19. století. Šlechtění ječmene ozimého, žita a ovsu spadá do počátku 20. století. Zpočátku šlechtění spočívalo ve výběru a teprve od začátku 20. století se se znovuobjevením Mendelových zákonů začalo používat i křížení. Následně se šlechtěním zemědělských plodin začala zabývat celá řada šlechtitelských stanic a výzkumných

institucí. Mnoho klíčových odrůd vyšlechtěných v průběhu 20. století je dnes uchováváno v genové bance v Praze. Komentované přehlídky pracovníků genové banky Výzkumného ústavu rostlinné výroby, v. v. i., v Praze budou zaměřeny na ukázky několika odrůd ozimé pšenice a ozimého ječmene, které byly významné v průběhu 20. století a vycházely z tradic a umu šlechtitelské práce v Českých zemích.

Čtvrtek 9. června 13:00–13:20, pátek 10. června 10:00–10:20 hodin

Přehlídka porostů špaldy a pšenice ozimé vhodných pro ekologické zemědělství
PRO-BIO, obchodní společnost s r. o.

Přednáší Ing. Petr Trávníček
Výběr vhodných odrůd pro ekologické zemědělství je velmi důležitý jak pro samotný princip ekologického hospodaření, tak i ekonomickou rentabilitu celé ekologické produkce. Pro pěstování jsou vhodné odrůdy s dobrou odnožovací schopností a s dobrou odolností proti chorobám. Odrůdy pšenice špaldy, které budou k vidění na parcelách PRO-BIO s. r. o., jsou prověřené dlouholetým pěstováním a vyznačují se vhodnými vlastnostmi pro ekologické zemědělství.

Čtvrtek 9. června 13:30–13:50, pátek 10. 6. 10:30–10:50 hodin

Možnosti uplatnění ekologicky pěstovaných minoritních plodin na trhu a jejich využití

PRO-BIO, obchodní společnost s r. o.
Přednáší Ing. Petr Trávníček

Český trh s bioprodukcí se zvětšuje a vedle stále silného importu ze zahraničí stoupá i podíl domácí ekologické bioprodukce. Na náš stůl se opět vrací plodiny jako špalda, dvouzrnka, jednozrnka, pohanka, které s nástupem zemědělské intenzifikace téměř zcela vymizely z našeho jídelníčku. V současné době můžeme tyto suroviny a výrobky z nich stále častěji nacházet na pultech obchodů se zdravou výživou, ale i v supermarketech a obchodních řetězcích. S rozšiřujícím se trhem biopotravin a zvyšujícím se zájmem spotřebitelů o výrobky z minoritních plodin stoupá také poptávka zpracovatelů po kvalitní lokální bioprodukcí. Vedle praktických ukázek minoritních plodin na přednášce získáte informace o způsobech a možnostech vhodného zpracování i odbytu. Součástí bude i malá ochutnávka pokrmů.

Čtvrtek 9. června 14:00–14:20, pátek 10. 6. 11:00–11:20 hodin

Ukázka druhů a jejich vhodnost jako meziplodiny pro ekologické zemědělství

Výzkumný ústav pícninářský, spol. s r. o., Troubsko.

Přednáší Ing. Karel Vejražka, Ph.D.

Pěstování meziplodin je jedním z tradičních bodů osevních postupů v ekologickém systému hospodaření. Nejběžněji používané druhy jsou svazanka vratičolistá a hořčice setá. Existuje ale mnohem více druhů, které lze jako meziplodiny využít. Výzkumný ústav pícninářský, spol. s r. o. má ve svém odrůdovém portfoliu zástupce více než 20 druhů. Během prohlídky bude komentována jejich vhodnost jako meziplodin z různých úhlů pohledu. Zhodnocena bude rychlost jejich růstu, celkový nárůst biomasy, fixace vzdušného dusíku, vhodnost z pohledu osevního postupu a ekonomická efektivnost.

Čtvrtek 9. června 15:00–15:20, pátek 10. 6. 12:00–12:20 hodin



Stranu připravila
Kateřina Čapounová